

Ludwig von Mises

(* 1881, Lemberg (dabar Lvovas, Ukraina) - †1973 Niujorkas)

Ludwig Heinrich Edler von Mises, dar studijuojančiam Vienos Universitete, darė įtaką ir tolimesnei veiklai paskatino Austrų ekonomikos mokykla (Menger, Böhm-Bawerk ir kt.). Pirmasis mokslinis darbas, pelnęs jam sėkmę, - „Pinigų ir kredito teorija“. Čia jis pristatė teoriją, kad pinigų „kainą“, jų perkamąją galią lemia pasiūla ir paklausa, todėl bankininkystė turėtų būti priimama kaip bet kuri kita rinkos šaka. Dar 1922 m. savo knygoje *Die Gemeinwirtschaft* (vert. „Socializmas“) jis pranašavo centralizuotos ekonomikos žlugimą. Socializmas negali būti veiksmingas, kadangi šioje sistemoje nefunkcionuoja rinkos kainos sistema, kuri padeda skaičiuoti pelną ir nuostolius. L. von Mises taip pat stipriai prieštaravo socialistų idėjai dėl visų žmonių lygybės (*egalitarianism*). Knygoje „Liberalizmas“ (1927) jis prieštaravo statizmo ideologijai, kuri tuo metu buvo itin populiarė tarp intelektualų ir politikų, išdėstydamas argumentus apie laisvos visuomenės ir rinkos ekonomikos privalumus. 1940 m. dėl fašizmo priverstas emigruoti į JAV, kur turėjo galimybę analizuoti augančias federalinės valdžios institucijas. Savo veikale „Biurokratija“ (1944) jis kritikavo mišrią ekonomiką, teigdamas, kad ji skatina valdžios reguliuojančių instucijų augimą, nesudarydama jokios teigiamos terpės gerovės augimui. *Opus magnum* vardo verta jo 1949m. išleista knyga

„Žmogaus veikimas“ (*Human Action*), išsamus *Nationalökonomie* vertimas. Iki pat mirties Ludwig von Mises kovojo už asmens laisvę ir rinkos ekonomiką, priešindamasis statizmui, valdžios kišimuisi bei reguliavimui. Tarp jo pasekėjų yra šie žymūs ekonomistai: F. A. Hayek, Israel Kirzner, Gottfried Haberler and Murray Rothbard.

Literatūra:

Visi minėti leidiniai anglų kalba pateikti internetinėje svetainėje: www.mises.org

Israel M. Kirzner: Ludwig von Mises: The Man and His Economics. ISI Books 2001.

Šaltinis:

Friedrich Naumann Institutas
http://www.fnst-freiheit.org/webcom/show_article.php/_c-1144/_lkm-1091/i.html

Parengė Sascha Tamm